

Sekundarni primarni tumori nakon liječenja karcinoma grkljana

Filip Tudor, Blažen Marijić

Klinika za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, KBC Rijeka, Rijeka, Hrvatska,
Katedra za otorinolaringologiju, Medicinski fakultet, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, Hrvatska

Cilj: Cilj studije je utvrditi pojavnost sekundarnih primarnih tumora kod bolesnika koji su liječeni zbog karcinoma grkljana, te analizirati njihovo preživljenje. **Metode:** Retrospektivno su analizirani podaci 248 bolesnika liječenih u Klinici za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, KBC-a Rijeka zbog karcinoma grkljana. **Rezultati:** 63 bolesnika (25%) razvilo je sekundarni primarni zloćudni tumor. Od toga, 62 bolesnika bila su muškog, a jedna bolesnica ženskoga spola. Medijan godina u trenutku postavljanja dijagnoze iznosio je 69 godina. Podjednak je udio ranih i uznapredovalih karcinoma grkljana (51% naspram 49%). Nadalje, sekundarne primarne tumore smo, obzirom na sijelo, svrstali u tumore glave i vrata (17 bolesnika ili 27%) s medijanom vremena od postavljanja primarne dijagnoze do razvoja sekundarne neoplazme od 81 mjesec i u tumore ostalih sijela (46 bolesnika ili 73%) s medijanom vremena od 54 mjeseca. U podgrupi tumora ostalih sijela 14 je bolesnika (30%) razvilo karcinom pluća. Nije nađena statistički značajna razlika u preživljenju između bolesnika sa sekundarnim tumorima glave i vrata, te bolesnika sa sekundarnim tumorima ostalih sijela ($p=0,1161$), ali je utvrđeno da bolesnici sa sekundarnim primarnim tumorom glave i vrata žive dulje u odnosu na one bolesnike koji su razvili sekundarni primarni tumor pluća ($p=0,002$). Također, utvrđeno je da bolesnici kod kojih je došlo do recidiva bolesti, bilo na lokalnoj, regionalnoj ili udaljenoj razini, žive kraće u odnosu na bolesnike koji su razvili sekundarni primarni tumor ($p<0,0001$). **Zaključak:** Recidiv bolesti nakon liječenja karcinoma grkljana glavni je uzrok smrtnosti, ali svakako treba imati na umu i mogućnost razvoja sekundarnih primarnih tumora, posebice pluća. Primjereno praćenje takvih bolesnika i rana dijagnostika pravovaljan su pristup koji vodi uspješnijem liječenju i smanjenju smrtnosti od sekundarnih primarnih tumora nakon liječenja karcinoma grkljana.

Ključne riječi: karcinom grkljana, sekundarni primarni tumor, recidiv, preživljenje